

Fylkesmannen i Telemark

Miljøvern avdelingen
Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunnar Djuvik, 35 58 61 67
Guri Ravn, 35 58 61 71

Kontrollrapport

Kontrollrapport nummer: 2005/025
Saksnummer: 05/3987
Dato for kontroll: 28.09.05

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn: Renovest IKS	Org.nr.: 980018725
Postadresse: Ordalsvegen 63, 3850 Kviteseid	Telefon/ e-post: 35 06 80 00 / post@renovest.no
	Kommunenr / kommune.: 0829 Kviteseid 0831 Fyresdal
Besøksadresse for kontrollobjektene: 1. Litveit avfallsanlegg i Kviteseid 2. Skårmoen avfallsanlegg i Fyresdal	Bransjenr. (NACE-kode): 90020

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Kjell Evju Arvid Øverland (ikke med på befaring)	Fra Fylkesmannen: Gunnar Djuvik Guri Ravn
--	---

Kontrollomfang:

Kontrollen var ikke en uttømmende kontroll innen Fylkesmannens tilsynsområde, men var avgrenset til følgende hovedtema ved deponiene: mottakskontroll, håndtering og utsortering av farlig avfall, informasjon til kunder samt internkontrollrutiner knyttet til dette tema.

Ved denne kontrollen var det ikke aktiv bruk av deponiene på Skårmoen og Litveit. Renovest har vedtatt å ikke deponere avfall på anleggene i en tre årsperiode fra 01.01.05. Skårmoen brukes pr. i dag som en mottaksstasjon, sorteringsanlegg og omlastestasjon. Restavfall fra Renovest sin region deponeres pr. i dag på Langemoen. Kontrollen tok dels utgangspunkt i driften av deponiene slik dette fungerte fram til 01.01.05.

Kontrollrapportens innhold:

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen i forhold til følgende regelverk:

- Lov av 13.3.1981 nr.6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall, Kapittel 9. Deponering av avfall og Kapittel 11. Farlig avfall.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Løyve til drift av Skårmoen avfallsanlegg, Fyresdal kommune, datert 06.05.1999 med endringer datert 23.05.1999.
- Løyve til drift av Litveit avfallsanlegg, Kviteseid kommune, datert 08.06.1999

Se vedlegg for nærmere definisjon av avvik og anmerking.

Oppsummert resultat fra kontrollen:

- Kontrollen avdekket 2 avvik i forhold til regelverket.
- Det er gitt 3 anmerkninger.

Oppfølging av avvik/ anmerkninger på etterfølgende sider:

Det vises til pålegg med tidsfrister i denne kontrollrapportens oversendelsesbrev.

Skien, 12.12.2005

Fylkesmannen i Telemark
Gunnar Djuvik
(etter fullmakt)

Avvik

Avvik 1: Container for oppbevaring av farlig avfall på Skårmoen var ikke låst.

Avvik fra: Utslippstillatelse for Skårmoen avfallsanlegg pkt. 2.5 om farlig avfall (spesialavfall)

Kommentar: Utslippstillatelsen stiller krav om at farlig avfall skal lagres i egen container som skal være låst. Containeren var ikke låst ved kontrollen, og inngjerdingen av anlegget er ikke tilstrekkelig for å holde uvedkommende ute. Det ble oppservert uvedkommende på anlegget ved kontrollen.

Avvik 2: PCB-holdige isolerglassruter var lagret utendørs uten sikring og merking på Skårmoen avfallsanlegg

Avvik fra: Avfallsforskriften § 11-5 Forsvarlig oppbevaring mv. av farlig avfall

Kommentar: Farlig avfall skal håndteres forsvarlig. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. PCB – holdige isolerglassruter var på Skårmoen avfallsanlegg lagret utendørs på en måte som ikke kan karakteriseres som tilstrekkelig sikret. Uvedkommende kan lett ta seg inn på området og rutene er ikke skjermet mot ytre påvirkning, for eksempel påkjørsel. Oppstillingsplassen var ikke merket for PCB holdige glassruter. SFTs fakta ark 1732/2000 sier følgende om lagring av PCB-holdig avfall:

PCB-holdig avfall skilles fra annet avfall og oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

- Ruter med ramme/karm: Skjermes for vær og vind og lagres utilgjengelig (inngjerdet)
- Ruter uten ramme eller karm lagres i lukket container
- Knust materiale lagres i lukket tønne merket ”PCB- holdig farlig avfall”.

Se for øvrig vedlagt fakta ark.

Anmerkninger

Anmerkning 1: Om deponering av organisk avfall

Virksomheten har ved to tilfeller deponert organisk avfall på henholdsvis Litveit deponi og Skårmoen deponi. Det er på Litveit avfallsanlegg blitt deponert større mengder død fisk etter et trafikkuhell. Utslippstillatelsen pkt. 1.4 stiller krav om at restavfall som går til deponi skal inneholde minst mulig organisk avfall. Det er stilt krav om at blant annet dyrekadaver skal sorteres ut før restavfallet deponeres. Det er på Skårmoen avfallsanlegg blitt deponert større mengder produksjonsavfall fra Telemark Kildevann. Dette var glassflasker med feilprodusert vare. Utslippstillatelsen pkt 1.5.9 sier at det ikke er tillatt å deponere flytende avfall og slam med TS mindre enn 20 %.

Anmerkning 2: Om rutiner for å holde seg oppdatert på regelverket for drift av anlegget.

Virksomheten opplyste at de bruker bl.a. lovdata for å holde seg oppdatert på gjeldende regelverk. Informasjon om eventuelle endringer blir formidlet til ansatte i faste møter. Under kontrollen var ikke den skriftlige utgaven av HMS-systemet oppdatert når det gjelder lover og forskrifter. Utgåtte forskrifter som for eksempel spesialavfallsforskriften må erstattes med oppdaterte utgaver / eller med rutiner for å holde seg oppdatert på lover og forskrifter ved hjelp av lovdata eller lignende.

Anmerkning 3: Om informasjon

På Skårmoen avfallsanlegg var det lite informasjon om de ulike avfallskategoriene, det var kun skilt over containerne for de ulike fraksjonene. Det var ingen opplysninger om hva som er farlig avfall. Renovest IKS sender ut tømmekalendere til husholdningene hvor det opplyses om hva som skal sorteres ut og om hva som er farlig avfall. Tilsvarende informasjon blir ikke gitt til næringskunder i regionen. Det er ikke inngått skriftlige avtaler med de faste transportørene om hvilke fraksjoner som skal sorteres ut før deponering og det er ikke gitt skriftlig informasjon om hva som er farlig avfall.

Informasjonen på Skårmoen avfallsanlegg bør forbedres. Det bør gis skriftlig informasjon til næringskunder og transportører om hvilke fraksjoner som skal sorteres ut før deponering og om hva som er farlig avfall.

Andre forhold

Om kompetanse:

Fylkesmannen ser det som svært positivt at Renovest har prioritert opplæring i håndtering av farlig avfall i den senere tid.

Om mottakskontroll:

Som bakgrunn for dette punkt i kontrollrapporten gjelder at det ikke ble utført stikkprøvekontroll på usortert næringsavfall som gikk direkte til deponering ved Litveit og Skårmoen før virksomheten opphørte her for en 3-årsperiode fra 01.01.2005, jf pkt. 3.1.2 i utslippstillatelsene. Det avfallet som er aktuelt i denne sammenheng vil i praksis være avfall fra næring som hentes hos næringskunde via ulike transportører og som ikke sorteres i anlegget på Brunkeberg. Stikkprøvekontrollen skal omfatte minimum 5% av mottatt mengde avfall.

Til orientering gir vi i det følgende noen utfyllende opplysninger om stikkprøvekontroll og om internkontroll knyttet til mottakskontroll av avfall. Dette vil være et aktuelt vurderingsgrunnlag ved en eventuell gjenopptakelse av deponidriften.

- Generelt gjelder at den ordinære mottakskontrollen har som formål å avklare hvorvidt det deponeres avfall som ikke er tillatt å deponere i henhold til utslippstillatelsen kap 1.3, 1.4 og 1.5 og i deler av kap 2. Kravet om stikkprøvekontroller har som formål å kunne etterprøve den ordinære mottakskontrollen og den interne sorteringen.
- Den ordinære mottakskontrollen forutsettes å gjelde alt avfall som legges på deponi enten dette kommer fra næringsliv eller husholdning. Stikkprøvekontroller kan gi et bilde av effekten av den ordinære mottakskontrollen og av den interne sorteringen med hensyn til avfall som ikke er tillatt å deponere, blant annet farlig avfall. Stikkprøvekontrollen kommer altså i tillegg til den ordinære mottakskontrollen, og den er uansett ment å være noe mer enn kontroll ved vektpassering og kontroll på tippen i form av skjønnsmessige vurderinger fra driftspersonalet ved kompaktering av avfallet.
- For driver av deponiet vil det være et ansvar å dokumentere at det ikke kommer inn avfallstyper som det ikke er tillatt å deponere. En måte å dokumentere dette på er ved stikkprøvekontroll. En annen måte er å la det avfallet som man eventuelt er usikre på innholdet i, gjennomgå en lokal sortering ved eget anlegg. Det er en forutsetning for å lykkes med dette at man har innarbeidet gode rutiner, gjerne rutiner der en kan dokumentere mengde utsortert avfall som det ikke er lov å deponere. Desto mer man informerer sine kunder om gjeldende krav til levering av avfall, desto mindre avfall vil det trolig avdekkes gjennom stikkprøvekontrollen som det ikke er tillatt å deponere.

- Annet avfall som går direkte til deponering er restavfall som hentes fra husholdninger. Kravene i den gjeldende utslippstillatelsen om stikkprøvekontroll omfatter følgelig ikke restavfall som hentes fra husholdninger dersom dette har en dokumenterbar høy sorteringsgrad og har en tilfredsstillende mottakskontroll ved den kontroll som renovatørene utfører under henting av avfallet hos husholdningene.
- Avfall som skal til deponi, veies på Brunkeberg. Den mottakskontroll som praktiseres hos Renovest er at de ansatte som betjener vekten og som drifter sorteringsanlegget, vurderer om avfallet er rett sortert. Eventuelle feilsorteringer påpekes. Den samme type mottakskontroll utføres av renovatørene som henter avfall hos husholdningene. For øvrig skjer det en viss etterkontroll av driftspersonalet ved det deponianlegget som tar i mot avfallet. Renovest opplyser at alt avfall som går til deponi er sortert.
- Det kunne ikke dokumenteres skriftlig at det er utarbeidet rutiner for mottakskontrollen. Slike rutiner må blant annet omfatte kontroll av om farlig avfall forsøkes deponert. Videre må det finnes rutiner for hva som gjøres hvis slikt avfall oppdages i kontrollen før deponering eller hvis en oppdager farlig avfall på deponiet eller i restavfallscontainer ved sorteringsanlegget.
- Renovest har avviksregistreringsskjema, men det foreligger ikke rutiner som beskriver hva som skal avviksbehandles. Slike rutiner skal omfatte forhold som kan føre til forurensning av ytre miljø. Rutiner for mottakskontroll, avviksbehandling etc. inngår naturlig i driftsplan, driftsinstruks og beredskapsplan, jf. pkt. 5.1 i utslippstillatelsene se spesielt pkt. 1 b, d og f samt pkt. 2 b og c.
- En praksis der enkelte transportører har tilgang til deponi uten at avfallet blir kontrollert av Renovest sine ansatte utenom åpningstiden, vil bryte med prinsippet om at alt avfall som skal til deponi bør omfattes av mottakskontrollen.

Generell informasjon om temaet og definisjoner av begrep som er brukt i denne rapporten:

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding fra virksomheten innen den angitte dato, som dokumenterer at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen kunne gi tvangsmulkt etter foregående varslings. Varslet innebærer at Fylkesmannen vurderer å fatte vedtak om tvangsmulkt dersom det ikke er mottatt tilbakemelding om at avvik er lukket eller det foreligger en tidsplan for lukking. En eventuell tvangsmulkt vil være et nærmere fastsatt engangsbeløp eller kan løpe med et angitt beløp pr. dag etter en nærmere angitt frist. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73 eller Produktkontrollovens § 13. Det framgår av oversendelsesbrevet (første side i denne rapporten) om tvangsmulkt er varslet i denne saken.

Behandling av farlig avfall

Farlig avfall inneholder helse- og miljøfarlige kjemikalier. Det kan ikke håndteres sammen med annet avfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall på avveier kan føre til at miljøgifter spres og hopper seg opp i naturen. Spredningen kan bl.a. skje gjennom forurenset sigevann fra deponier.